

Spotřebitelské právo – seminář:

Příklad 1.

Paní Mostaza Claro, státní občanka Maďarska, žije a pracuje již několik let v České republice, v Brně. Rozhodla se, že si pořídí nový mobilní telefon nabízený společností Movil (Španělsko). Společnost Movil se snaží proniknout i na zahraniční trhy. Za tímto účelem zahájila rozsáhlou reklamní kampaň – mimo jiné v ČR. Paní Mostaza Claro vyplnila na internetových stránkách písemnou objednávku a mobilní telefon obdržela poštou.

Koupě zvoleného mobilního telefonu byla spojena s uzavřením smlouvy na 24 měsíců a se stanoveným minimálním měsíčním plněním. Součástí uzavřené smlouvy byly i následující doložky: „*Tato smlouva se řídí španělským právem*“.

„*Všechny spory vznikající z této smlouvy a v souvislosti s ní budou rozhodovány s konečnou platností v rozhodčím řízení u Asociación Europea de Arbitraje de Derecho y Equidad (Evropská společnost pro rozhodčí a smírčí řízení). Spory budou rozhodovány jedním rozhodcem. Rozhodce bude rozhodovat ex aequo et bono. Rozhodčí řízení se bude konat v Seville (Andalusie).*“

Paní Mostaza Claro nedodržela minimální dobu, na niž byla smlouva uzavřena. Společnost Movil proto podala návrh na zahájení řízení u rozhodčího soudu. Rozhodčí soud paní Mostaza Claro písemně vyrozuměl o zahájeném rozhodčí řízení a umožnil jí do 10 dnů po obdržení oznámení odmítnout podřízení se tomuto rozhodčímu řízení a vznést námitku nedostatku pravomoci. Paní Mostaza Claro tak neučinila a předložila rozhodčímu soudu důkazy na podporu své obhajoby. Poté, kdy prohrála rozhodčí řízení, podala u Městského soudu v Brně návrh na zrušení rozhodčího nálezu. V odůvodnění vzneseného návrhu tvrdila, že rozhodčí doložka je nepřiměřenou podmínkou ve smyslu Směrnice Rady 93/13/EHS ze dne 5. dubna 1993. Nelze ji proto považovat za závaznou pro spotřebitele a tím se i celé rozhodčí řízení stává nicotným.

Zodpovězte následující otázky:

1. Jedná se spotřebitelskou smlouvu ve smyslu čl. 5 ŘÚ?
2. Můžeme volbu práva pokládat za platnou?
3. Jaké právo bude rozhodné pro formu smlouvy?
4. Uveď rozdíl mezi rozhodováním *Ex aequo et bono* a *amiable compositeur*. Která varianta je přípustná dle ZRŘ?
5. Je možno považovat rozhodčí doložku za nepřiměřenou klausuli ve smlouvě?
6. Pojem mezinárodní pravomoc a příslušnost soudů. Který soud bude mít mezinárodní pravomoc a který bude příslušný pro rozhodování o návrhu na zrušení rozhodčího nálezu?
7. Vztahuje se čl. 17 Bruselského nařízení na prorogační doložku ve smlouvě?
8. Může být tento rozhodčí nálezn uznán a vykonán v ČR?
9. Může obecný soud v ČR zrušit vydaný rozhodčí nálezn?
10. Jak by se jedinec mohl bránit, pokud by členský stát nezajistil prostředky pro ochranu jeho práv požadované směrnici?

Příklad 2.

Pan Bohrer, německý občan žijící v Českých Budějovicích, by rád výhodně investoval našetřené úspory. O svém úmyslu se zmínil při návštěvě banky a bankovní úředník předal tuto informaci bez vědomí pana Bohrera finančnímu makléři panu Goldbergovi. Pan Goldberger

neváhal a aniž by se objednal a předem nabídl své služby, navštívil pana Bohrera v jeho kanceláři během úředních hodin. Poté, kdy mu představil několik finančních produktů, se pan Bohrer nechal přemluvit k následujícím investicím:

- 25 000 eur investoval u firmy *Money Swing Inc.* se sídlem ve Spojených státech, státě Delaware. V souladu s uzavřenou smlouvou bylo cílem této investice dosažení co největšího zisku investováním do akcií a jiných finančních instrumentů dle uvážení *Money Swing Inc.*
- 60 000 eur investoval do uzavřeného finančního fondu založeného a spravovaného *B Virgin Islands Inc.*, která je dceřinou společností *B AG*. Polovinu této částky zaplatil ze svých úspor a o financování druhé poloviny požádal telefonicky společnost *B Lux SA*, akciovou společnost založenou dle lucemburského práva a sídlící v Lucemburku. S touto společností již dříve spolupracoval, a tudíž od ní pravidelně dostává reklamní prospekty. Protože společnost *B Lux SA* se součástí *B koncernu*, převzala dle očekávání pana Bohrera financování druhé poloviny jeho investice. Pan Bohrer tedy uzavřel jednak smlouvu o investování 60 000 eur s *B Virgin Islands Inc.*, obsahující doložku o volbě práva Britských panenských ostrovů, a jednak smlouvu o půjčce na dofinancování své investice s *B Lux SA*. Součástí smlouvy o půjčce uzavřené mezi panem Bohrerem a *B Lux SA* byly následující doložky: „*Tato smlouva a veškeré právní vztahy s ní související včetně otázek platnosti a neplatnosti se řídí právem Britských panenských ostrovů*“¹. „*Všechny spory, které vzniknou v souvislosti s touto smlouvou, budou řešeny výlučně místně příslušným soudem Lucemburského velkovévodství*“.

Již po 3 měsících zjistil pan Bohrer, že jeho investice u *Money Swing Inc.* podstatně ztratila na své hodnotě. Při dalším zkoumání se dozvěděl, že společnost *Money Swing Inc.* je ve finančních kruzích známá nevýhodnými obchody a bráním si až nepřiměřeně vysokých provizí za každou uskutečněnou transakci. Pan Bohrer s okamžitou platností vypověděl smlouvu uzavřenou s *Money Swing Inc.* a chce žalovat tuto společnost na náhradu škody, nejlépe samozřejmě v místě svého bydliště v ČR.

V souvislosti s tímto zjištěním ztratil pan Bohrer veškerou důvěru ve finančního makléře pana Goldbergera. Hodlá tedy odstoupit i od dalších uzavřených smluv (smlouva o investování 60 000 eur a smlouva o půjčce 30 000 eur na dofinancování jeho investice). Společnost *B Lux SA* však již požadovanou částku poukázala na účet *B Virgin Islands Inc.* a hrozí, že bude v případě odstoupení od smlouvy žalovat u lucemburského soudu na úroky z půjčené částky a náhradu škody. Pan Bohrer by si proto přál, aby obecný soud (nejlépe v ČR) vyslovil platnost odstoupení od smluv. Také si není jistý, zda jej může společnost *B Lux SA* s podáním žaloby předstihnout a jaké by to pro něj mělo právní následky.

Zodpovězte následující otázky:

1. Jedná se spotřebitelskou smlouvu ve smyslu čl. 5 ŘÚ?
2. Jaké právo se bude na smlouvy aplikovat?
3. Můžeme volbu práva pokládat za platnou?
4. Může pan Bohrer podat u soudů v ČR žalobu na náhradu škody proti *Money Swing Inc.*?
5. Může pan Bohrer podat u soudů v ČR žalobu určení platnosti odstoupení od smluv uzavřených s *B Virgin Islands Inc.* a *B Lux SA*?
6. Jaký by byl postup, pokud by *B Lux SA* podala žalobu dříve než pan Bohrer?

---

¹ Takto učiněná volba práva je dle práva Britských panenských ostrovů platnou. Dle práva Britských panenských ostrovů nemá pan Bohrer žádné právo na odstoupení od smlouvy.

Doporučené právní normy:

- Zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a výkonu rozhodčích nálezů.
- Newyorská úmluva o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů
- Směrnice Rady 93/13/EHS ze dne 5. dubna 1993 o nepřiměřených podmínkách ve spotřebitelských smlouvách
- Římská úmluva
- Nařízení Brusel I.
- Občanský zákoník
- Občanský soudní řád